בבית משפט השלום
בהרצליה

ת.צ.18-03-

התובעת: **תימור בן ארוש ת.ז 021974985**
ע"י ב"כ עוה"ד לירן דדו
מרח' ברדיצ'בסקי 13/2 תל אביב
טל': 052-4677516 ; פקס: 153-524677516

- נ ג ד -

הנתבעת: **קלאב הוטל-ניהול (1996) בע"מ ח.פ 512355777**
דרך מנחם בגין 7, רמת גן 5268102

סכום התביעה האישית: 8.95 ₪ (קרן).

כתב תביעה

התובעת מתכבדת בזאת להגיש לבית המשפט הנכבד תביעה זו נגד הנתבעת, קלאב הוטל-ניהול (1996) בע"מ (להלן: **"הנתבעת" ו/או "קלאב הוטל"**) בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: **"חוק התובענות הייצוגיות"**).

ואלו נימוקי התביעה:

א. פתח דבר

1. תביעה זו עניינה בהחלטת הנתבעת לעשות דין לעצמה שעה שהחליטה להפר בריש גלי את הוראות **חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996** (להלן: **"החוק"**) וצווי הפיקוח ו/או הנחיות המפקח על המחירים אשר הוצאו מכוחו, ולחייב לקוחות אשר רוכשים ממנה מוצרים שמחירם מצוי בפיקוח המדינה, כגון חלב וגבינות, במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים.

2. יתר על כן, הנתבעת אינה טורחת, ביחס לרבים מן המוצרים אותם היא מוכרת, להציג על גביהם או בסמוך להם את מחיריהם, בהתאם לחובות הנקובות בחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 והתקנות שמכוחו.

3. על הפרות אלו של הנתבעת למדה התובעת כבר לפני כשנה, שעה שנגבו ממנה בעת רכישה באחד ממרכולי הנתבעת מחירים מופרזים בגין מוצרי חלב מפוקחים אותם רכשה – רכישה שבעקבותיה פנתה לנתבעת והסבה את תשומת לבה להפרת הדין על ידה. אלא שעל אף התחייבות הנתבעת לתקן באופן מיידי את מחיריה ולהתאימם לדין, נוכחה התובעת לגלות בחלוף שנה כי הנתבעת עודנה מוכרת מוצרים מפוקחים במחירים מופרזים אשר אינם תואמים את צווי הפיקוח.

4. נוסף על כך, הנתבעת מוסיפה חטא על פשע כשהיא מונעת מלקוחותיה מידע אותו היא מחויבת להציג בפניהם במרכוליה, לרבות מחיר המוצרים אשר אינו מוצג על רבים מהם ו/או באמצעות שילוט בסמוך להם ו/או היעדר שילוט המפרט את רשימת המוצרים המצויים בפיקוח אותם היא מוכרת ומחירם המפוקח.

5. התנהלות הנתבעת מעשירה את קופתה שלא כדין ומטעה את לקוחותיה, אשר לעיתים רק עם הגיעם לקופה נוכחים לגלות את המחיר אשר נדרש מהם בגין המוצרים שבחרו לרכוש או כי נגבה מהם מחיר גבוה מהמפוקח. לפיכך, ומאחר והנתבעת לא השכילה לתקן את הפרותיה גם לאחר שפנתה אליה התובעת בפניה מוקדמת טרם הגשת תובענה ייצוגית נגדה, נדמה כי הדרך היחידה להבטיח כי תחדל מהתנהלותה ותפצה את לקוחותיה הנה באמצעות אישור תובענה זו כנגדה.

ב. <u>הצדדים</u>

6. התובעת הינה אזרחית, אם לילדים קטנים, המתארחת מעת לעת בבתי המלון של הנתבעת. התובעת היא צרכנית נבונה העומדת על זכויותיה בכלל, ובפרט בקשר לרכישת מוצרים המצויים בפיקוח. התובעת עונה להגדרת "צרכן" בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**").

7. הנתבעת הינה רשת בתי מלון המפעילה, על פי אתר המרשתת שלה, כ-3 בתי מלון ברחבי הארץ. הנתבעת מהווה "עוסק" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן.

ג. <u>הרקע העובדתי</u>

8. בין התאריכים 14-17.4.17 התארחו התובעת ובני משפחתה במלון קלאב הוטל בטבריה.

9. ביום 16.4.17 נגשה התובעת למרכול בית המלון, המופעל על ידי הנתבעת, ורכשה מספר מוצרים. בין היתר רכשה התובעת עבור בנה הפעוט גבינת סקי שטראוס 5% במשקל 250 גרם. **בגין הגבינה חויבה התובעת בסך 8 ₪, בעוד מחירה המפוקח עומד על 4.60 ₪ - כמעט כפול ממחירה המקסימאלי.**

התובעת אשר ערה לאיסור המוטל על הנתבעת למכור מוצרים מפוקחים במחיר העולה על זה הקבוע בחוק, פנתה לקופאית ותהתה לפשר המחיר השערורייתי הנדרש ממנה בגין הגבינה, אך זו השיבה לה כי "זה המחיר ואין מה לעשות". ברכישה זו נוכחה התובעת לגלות כי **גם גביע 250 גרם גבינה לבנה 5% של חברת תנובה נמכר במחיר של 8 ₪.**

העתק חשבונית הרכישה מיום 16.4.17 מצ"ב <u>כנספח א'</u>.

10. עקב כך פנתה התובעת לנתבעת באמצעות בא כוחה ביום 24.4.17, בפניה מוקדמת בטרם הגשת תובענה ייצוגית, וביקשה מהנתבעת לתקן את ההפרות לאלתר, להשיב את הכספים שנגבו שלא כדין ולפצות את לקוחותיה בדרך שתמצא לנכון, וזאת על מנת לייתר את הצורך בפניה לערכאות המשפטיות בבקשה לאישור תובענה ייצוגית בעניין.

11. הנתבעת השיבה למכתב התובעת וטענה כי חנות הנוחות נפתחה רק שבוע קודם לכן, ביום 10/4/17, ובתקופה זו נרכשו רק 9 גביעי גבינה (נתון זה לא נתמך בדבר) בגינם גבתה סך של 30.6 ₪ מעל המותר, עקב טעות בתום לב בהזנת מחירי הפיקוח.

12. בתגובה הבהיר לנתבעת ב"כ התובעת כי הפנייה שנעשתה אליה מתייחסת לכלל חנויות הנוחות אשר היא מפעילה וביחס לכלל המוצרים המצויים בפיקוח - על כן ביקש את התייחסותה גם למכירת מוצרים מפוקחים אצלה ביתר חנויות הנוחות אותן מפעילה הרשת. בנוסף ביקש לקבל סימוכין למועד פתיחת החנות, וכן אישור חתום מרו"ח שהנתון שהוצג במכתב כולל בחובו את כל המוצרים המפוקחים שנמכרו בחנויות הנוחות של רשת קלאב הוטל במחיר העולה על המחיר המפוקח, ממועד פתיחתן. ב"כ התובעת הציג בפני הנתבעת

גם תלונה של לקוח אליה נחשפה מרשתו במרשתת, בה צוין כי הנתבעת מוכרת חלב בשקית במחיר של 8 ₪ (בעוד מחירה המפוקח של שקית חלב עומד על כ-5 ₪).

אלא שהנתבעת התייחסה בזלזול לפנייה וסירבה להיענות לבקשות המפורטות בה.

העתק התכתובות בין הצדדים ותיעוד התלונה שנמצאה במרשתת מצ"ב **כנספח ב'**.

13. בחלוף שנה התארחו שוב התובעת ובני משפחתה במלון הנתבעת בטבריה. במהלך שהותם רכשו התובעת ובן זוגה מספר מוצרים במרכול המלון, ביניהם חלב תנובה בקרטון 3% בנפח 1 ליטר. לתדהמתם, ואף שהנתבעת שנה קודם לכן התחייבה לתקן את התנהלותה, חויבו בעבור החלב בסך 6.3 ₪, אף שמחירו המפוקח עומד על 5.75 ₪ - 55 אג' מעבר למחיר המקסימאלי המותר.

14. **הנתבעת אף לא הציגה לצד המוצרים המפוקחים הנמכרים אצלה, לוח המפרט את רשימת המוצרים המפוקחים ומחירם המפוקח, כנדרש בדין, באופן המונע מן הצרכן לדעת מהם המוצרים המפוקחים או המחיר הנדרש בגינם, בניגוד להוראות תקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי וחשיפה נאותה של מצרך מזון בפיקוח), תשע"ב-2012.**

15. **יתר על כן, על המוצרים המצויים במקררי הנתבעת, כלל לא הוצג מחירם – לא על גבי המוצרים, ואף לא בסמוך להם.**

כך למשל, רכשו מעדן "דניאלה וניל" של שטראוס, וזאת מבלי שהוצג מחירו עליו או בסמוך לו. לפיכך, רק בקופה עצמה נוכחו לגלות כי הנתבעת תגבה מהם סך של 5 ₪ בגינו – מחיר יקר ביחס למחיר המוצר ברשתות המרכולים המוכרות (אצלן נמכר המוצר במחיר של 3.30-4.30 ₪)[1]. כך גם ביחס לבקבוק קולה "זירו" עבורו שילמו מחיר מופרז של 12 ₪ - מחיר שנגלה להם רק בקופה.

היעדר המחיר על גבי המוצר או בסמוך לו, מנע מהם לקבל החלטה כלכלית מושכלת איזה מוצר לרכוש מבין המוצרים שהוצעו בחנות הנתבעת, או אף לשקול לערוך את רכישתם בחנות אחרת.

העתק חשבונית הרכישה מיום 9.3.18 מצ"ב **כנספח ג'**.

תמונות המוצרים במקררי הנתבעת מצ"ב **כנספח ד'**.

16. משנוכחה התובעת להבין כי הנתבעת לא תיקנה את התנהלותה, כי היא ממשיכה להפר את הוראות הדין ולגבות מלקוחותיה סכומים מופרזים בגין מוצרים המצויים בפיקוח המדינה, וכי היא מפרה הוראות חוק נוספות המטעות את לקוחותיה - סברה כי הדרך היחידה להביא לתיקון התנהלותה היא באמצעות הגשת תובענה זו לבית המשפט הנכבד.

---

[1] על פי בדיקה באתר השוואת המחירים MySupermarket ביום 13/3/18, ברשתות רמי לוי, יינות ביתן, שופרסל, ויקטורי ומגה.

ד. עילות התביעה

הפרת חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ן - 1996

17. סעיף 11(א)(1) לחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996, אוסר על עוסק למכור מצרך המצוי בפיקוח ונקבע לו מחיר מרבי, במחיר העולה על המחיר המרבי שנקבע לו:

> **(א) (1) לא ימכור אדם במהלך עסקו מצרך ולא יעשה במהלך עסקו שירות במחיר העולה על המחיר הקובע; נקבע למצרך או לשירות מחיר קובע שאינו מחיר מרבי, לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך ולא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, אלא באותו מחיר;**
>
> **(2) נקבע למצרך או לשירות רווח מרבי כאמור בסעיף 12(ב), לא ימכור אדם במהלך עסקו אותו מצרך או לא יעשה במהלך עסקו אותו שירות במחיר שיש בו למוכר או לעושה השירות יותר מהרווח שנקבע.**
>
> **(3) נקבע למצרך או לשירות מחיר מזערי כאמור בסעיף 12(ג), לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך או לא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, במחיר הנמוך מן המחיר המזערי.**

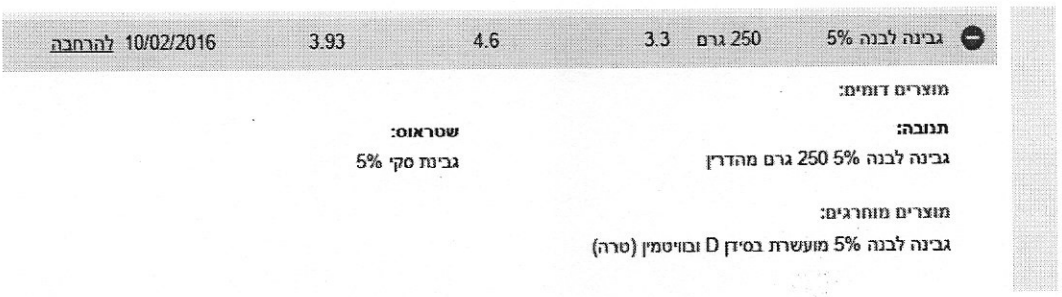
18. בחוק זה נקבע כי מצרך הנו, בין היתר, גם מצרך דומה בתכונותיו למצרך שבפיקוח ושונה ממנו רק בגודלו או משקלו.

> **"מצרך" - כל חי, צומח או דומם, לרבות מקרקעין, מים, חשמל ומחצבים, וכן זכויות וטובות הנאה, ולרבות מצרך דומה;**
>
> **"מצרך דומה" - מצרך שמבחינת השימוש בו בידי רוכש סביר הינו בעל תכונות דומות ביותר למצרך פלוני, אף אם אינו זהה מכל הבחינות, ואף אם הוא שונה מאותו מצרך במשקלו, בגודלו, באריזתו או בשמו;**

19. צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו), אשר הוצא מתוקף סעיף 12 לחוק, מצווה על מחיר מרבי למוצרי חלב, לרבות חלב טרי לשתיה, 1% שומן ו 3% שומן, גבינות רכות, שמנת, חמאה, ביצים, לבן ועוד.

העתק צו הפיקוח האחרון שפורסם ביום 22.2.16 מצ"ב ומסומן נספח ג'.

20. באתר המירשתת של משרד הכלכלה מתעדכנים המחירים בהתאם לצווי הפיקוח. כך למשל מופיע מחיר הגבינה באתר:

ומחירי החלב:

3. חלב שתייה- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
חלב טרי 3% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.82	5	4.27	10/02/2016	להרחבה
חלב טרי 1% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.59	4.65	3.97	10/02/2016	להרחבה
פתח הכל חלב טרי 3% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ליטר	4.23	5.75	4.91	10/02/2016	להרחבה
פתח הכל חלב טרי 1% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ליטר	4	5.4	4.62	10/02/2016	להרחבה

21. ראוי אף להבהיר כי על אריזות הגבינות והחלב, מצוין, ברחל בתך הקטנה, כי הנם מוצרים המצוים בפיקוח ממשלתי. כיתוב זה הוסף למוצרים המצוים בפיקוח ע"י היצרנים – דבר שלא הפריע לנתבעת לגבות סכום העולה על המותר.

22. ודוק, מאחר וברור כי הנתבעת הפרה את הוראות החוק, עילת התביעה (והגדרת הקבוצה, בהתאם) נוגעת לכל סוגי המוצרים הנמצאים בפיקוח, ובהתאם למחיר המפוקח במועד בו נמכרו.

<u>הפרת תקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי וחשיפה נאותה של מצרך מזון בפיקוח), תשע"ב-2012</u>

23. סעיף 2 לתקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי וחשיפה נאותה של מצרך מזון בפיקוח), תשע"ב-2012 קובע:

> **(א) עוסק המוכר מצרך מזון בפיקוח, יציב שלט, בסמוך ככל האפשר למצרך מזון בפיקוח, במקום בולט לעין ובאותיות וספרות ברורות וקריאות, המגלה לצרכן את רשימת מצרכי המזון בפיקוח הסמוכים לשלט ואת מחירו הכולל של כל מוצר כאמור; עוסק המוכר מצרך מזון בפיקוח בשיווק מרחוק כהגדרתו בסעיף 14ג(ו) לחוק, יגלה לצרכן, במקום בולט לעין ובאותיות וספרות ברורות וקריאות, את רשימת מצרכי המזון בפיקוח ואת מחירו הכולל של כל מוצר כאמור.**
>
> **(א1) גודל השלט, כאמור בתקנת משנה (א) לא יפחת מעמוד בגודל A4 ורקעו יהיה בהיר; בראש השלט תופיע כותרת שנוסחה יהיה "מחיר בפיקוח ממשלתי" והיא תודגש בקו תחתי; גודל האותיות בכותרת, לא יפחת מגודל גופן 65 או 1.2 סנטימטרים וצבען יהיה כהה.**
>
> **(א2) גודל האותיות והספרות בתוכן השלט כאמור בתקנת משנה (א) לא יפחת מגודל גופן 26 או 5 מילימטרים וצבען יהיה כהה.**

24. הנתבעת לא מציגה בסמוך למוצרים המפוקחים אותם היא מוכרת שילוט כלשהו המגלה לצרכן את רשימת המצרכים המצויים בפיקוח ומחירם.

25. היא אף לא מציבה את מוצריה המפוקחים בשטח מכירה ייעודי למצרכי מזון בפיקוח, כנדרש בסעיף 1א לתקנות אלו.

26. בעשותה כן, מונעת הנתבעת מן הצרכן חשיפה נאותה למוצרים המפוקחים הנמכרים אצלה, ומאפשרת לעצמה כך למכור אותם במחיר העולה על מחירם המפוקח, תוך גזילת כספם של לקוחותיה, ומבלי שיהיו מודעים לכך.

הפרת חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981

27. סעיף 17ב(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 מטיל חובה על עוסק להציג על גבי המוצר או אריזתו את מחירו הכולל:

> **עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל.**

28. **תקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), תשנ"א-1991** אף קובעות כללים שונים ספציפיים המגדירים את אופן הסימון הנדרש ביחס למוצרים מסוימים, דוגמת אלו הנמכרים על ידי הנתבעת.

29. **אלא שהנתבעת כלל אינה מציגה את מחירי המוצרים על גבי אריזות המוצרים עצמם**. יובהר כי בחלק מן המוצרים מציגה הנתבעת את מחירי המוצרים באמצעות שילוט על גבי **המדף** עצמו, אך בדרך שאינה תואמת את הוראות החוק והתקנות.

30. בדרך זו מונעת הנתבעת מן הצרכן לדעת את מחירו של המוצר, עד אשר חויב בגינו בקופה. גם כאשר הוצג מחיר על גבי המדף אך לא על המוצר עצמו, עשוי הצרכן להיות מוטעה ולשייך את המחיר בשילוט למוצר שגוי – וממילא מפרה הצגת המחיר בדרך זו את הוראות הדין.

31. כפי שהוכח, בדרך זו נגבו גם מהתובעת סכומים גבוהים מכפי שסברה כי תשלם בעבור גביע "דניאלה", גבינה לבנה ובקבוק קולה שרכשה, שעה שרק לאחר חיובה בקופה גילתה את המחיר המופרז שנאלצה לשלם בגינם.

32. לתובעת עומדות, בין השאר, העילות על פי חוק הגנת הצרכן, הטעייה, ניצול מצוקת הצרכן והפרת חובת הגילוי לפי סעיפים 2-4 בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"); חוק הגנת הצרכן קובע בסעיף 2, בין היתר:

> **2. (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:**
>
> **...**
>
> **(13) המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית;**

סעיף 31 (א) בחוק הגנת הצרכן קובע:

> **"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]".**

33. בהחלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השי' נד"ב) ת"צ 18451-04-11 **גד נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ** (פורסם בנבו) (7.4.14) (להלן: "**פסק דין חוגלה**") נקבע כך:

> **"אשר לעילות ההטעיה ואי הגילוי שבסעיפים 2 ו-4 בחוק הגנת הצרכן, הפסיקה דנה בטיבה של ההטעיה על פי חוק הגנת הצרכן. ברע"א 2837/98 ארד נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נד(1) 600, 607 (2.3.00) נקבע כי:**
>
> **"הטעיה היא הצהרה כוזבת. ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות. הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של מצג שווא הכולל פרטים שאינם**

תואמים את המציאות; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי-גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם (ראו: ג' שלו דיני חוזים [9], בעמ' 225; ד' פרידמן, נ' כהן חוזים (כרך ב) [10], בעמ' 787). ודוק: אין דין עילת ההטעיה לפי דיני החוזים כדינו של איסור ההטעיה על-פי חוק הגנת הצרכן. בעוד שבדיני החוזים על-מנת שתתגבש עילת ההטעיה נדרש כי הצד הטוען להטעיה אכן טעה ובשל טעותו זו התקשר בחוזה (ראו סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973), הרי שהאיסור מכוח חוק הגנת הצרכן רחב יותר והוא חל על כל 'דבר... העלול להטעות צרכן' (ההדגשה שלי – ט' ש' כ') גם אם הלה לא הוטעה בפועל".

בד"נ 5712/01 ברזני נ' בזק חברה ישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נז(6) 385 (11.8.03) (להלן: "עניין ברזני") דן בית המשפט בקשר שבין סעיף 2 – 7 בחוק הגנת הצרכן לבין פקודת הנזיקין וכך הוא קובע:

"הוראת סעיף 2(א) של החוק אינה מלמדת אותנו מה סעד זכאי צרכן לקבלו מעוסק שעשה דבר 'העלול להטעות צרכן' בעניין מהותי בעיסקה. את החָסֶר – אם חסר הוא – משלימה הוראת סעיף 31(א) לחוק בהורותה אותנו כי דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג' או ד' שלחוק כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין (ראו פיסקה 11 לעיל). הוראת סעיף 2(א) מקומה הוא בפרק ב' שלחוק – פרק המחזיק את הסעיפים 2 עד 7, וכותרתו היא 'הטעיה וניצול מצוקה' – ומכאן נדע כי מעשה או מחדל שסעיף 2(א) אסר עליהם – דינם כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין. לכאורה, שתל חוק הגנת הצרכן את הוראת סעיף 2(א) שבו – וכמותה הוראות רבות נוספות – בתוכְכי פרק העוולות שבפקודת הנזיקין, ודינה של הוראת סעיף 2(א) הוא כדין עוולות אחרות שבפקודה. אחת המסקנות הנדרשות מכאן היא שהוראת סעיף 2(א) שלחוק חוסה תחת כַּנפֵי הדוקטרינות ועקרונות היסוד המנויים בפקודה והמחילים עצמם על כל העוולות שבה".

בעניין ברזני קובע עוד בית המשפט כי הדוקטרינות הקבועות בפקודת הנזיקין – דוקטרינת הקשר הסיבתי לפיה חייב שיתקיים קשר סיבתי בין מעשהו או מחדלו של אדם שהם עוולה לבין נזק שנגרם לנפגע, ודוקטרינת הפיצוי לפיה אין אדם זכאי לפיצוי אלא בגין נזק שנשא בו מפאת מעשה עוולה, ורק כדי אותו נזק בו נשא – חלות גם על העוולות שהן לבר מפקודת הנזיקין, כמו אלה שלפנינו, מכח סעיף 31 בחוק הגנת הצרכן.

בע"א 1338/97 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית נ' ראבי פ"ד נז(4) 673, 694 (19.5.03) חזר בית המשפט העליון וקבע כי:

"אחד האלמנטים הנדרשים לקיומה של תובענה ייצוגית הוא קיומו של נזק לצרכן מקום שעילת התובענה היא נזק. ביסוד תביעתו של ראבי עומדות טענות ההטעיה ואי-עמידה בחובות הגילוי כלפי הצרכן בניגוד לסעיפים 2 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, ובגינן הוא תובע סעדים כספיים של השבה ופיצויים. על-פי סעיף 31(א) לחוק, דין מעשה או מחדל מסוג זה כדין עוולה על-פי פקודת הנזיקין. מכוח הוראה זו נוצר קישור בין שתי מערכות החוקים הללו, ויש להחיל על העוולות לפי חוק הגנת הצרכן את עקרונות היסוד של פקודת הנזיקין, בשינויים המחויבים (ראה ע"א 1977/97 (פרשת ברזני [1])). מכוח הקישור האמור לפקודת הנזיקין נחזות עילות ההטעיה ואי-הגילוי בחוק הגנת הצרכן כהפרת חובה חקוקה, המהווה עוולה על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין. יסודותיה של עוולה זו משליכים על עילות התביעה על-פי חוק הגנת הצרכן. מרכיב חיוני בעוולה זו הוא קיום נזק שממנו נובעת זכות הנפגע לסעד תרופתי אשר נועד להיטיב את נזקו (דברי הנשיא ברק בפרשת ברזני [1], בעמ' 618-619)".

בע"א 7808/06 שרה לוי נ' מדינת ישראל (20.8.12) נקבע:

"סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע כי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] תחול, בין היתר, גם על מעשה או מחדל בניגוד לסעיפים 2(א) ו-3 לחוק הגנת הצרכן, שבהם עסקינן. משמע, שעל התובע על פי סעיפים אלה לעמוד בנטל ההוכחה הרגיל בדיני הנזיקין ולהוכיח, בין היתר, כי נגרם לו נזק כתוצאה מהפעילות העוולתית הנטענת, ובנוסף, כי קיים קשר סיבתי בין הפעילות האמורה לבין הנזק (ראו: עניין ברזני, בעמוד 617; דנ"א 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק – חברה ישראלית לתקשורת בע"מ".

מכל האמור עולה כי נוכח העובדות העולות מגרסת הנתבעת, הונחה תשתית לכאורית לעילות ההטעיה ואי הגילוי בכך שהנתבעת חדלה מלגלות את דבר התקלה בקו הייצור שגרם לפגם בחיתולים, חרף ידיעתה אודותיה וכי עקב כך נגרם נזק לצרכנים בדמות של עגמת נפש והוצאה כספית ניכרת

בגין חשמל מים וחומרי כביסה, נוכח ריבוי הכביסות להן נדרשו עקב דליפת החיתולים. "

34. אין ספק כי במקרה דנן הונחה גם הונחה תשתית עובדתית המקיימת את הנדרש במסגרת עילות אי הגילוי וההטעיה ואשר מבהירות כי קיים קשר סיבתי מובהק בינן לבין קרות הנזק. הנתבעת הטעתה את התובעת ואת חברי הקבוצה באשר למחיר שביכולתה לגבות, ניצלה את בורותם של חברי הקבוצה או את חוסר תשומת לבם, הטעתה אותם וגבתה מחיר גבוה מכפי שמתיר לה הדין.

35. כמו כן, הנתבעת הטעתה את חברי הקבוצה כשהסתירה מהם את מחירי המוצרים אותם היא מוכרת, ואילצה אותם לגלות אותם רק בקופת העסק לאחר השלמת הרכישה. כך, גבתה מהם סכומים גבוהים יותר מכפי שסברו, ואשר ספק אם היו משלמים לו היו נפרסים בפניהם מחירי המוצרים קודם הגיעם לקופה.

36. ברור גם כי התקיים הקשר הסיבתי בין ההטעייה ובין הנזק שנגרם לתובעת ולחברי הקבוצה. אילולא היתה הנתבעת מפרה את הוראות הדין, היתה מציגה את מחירי המוצרים על גבי אריזתם, והיתה גובה מחירים התואמים את צווי הפיקוח – לא היו נאלצים לקוחות הנתבעת לשלם ביתר עבור המוצרים אותם רכשו.

הפרת חובה חקוקה

37. במעשיה ביצעה הנתבעת גם עוולה של הפרת חובה חקוקה כלפי חברי הקבוצה כנקוב בסעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) :

> **(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.**
>
> **(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.**

38. העוולה של הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968, מתייחסת להפרת חוק הגנת הצרכן, חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, והתקנות והצווים שמכוחם, והכל כמפורט לעיל.

39. כידוע, יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה הם אלו: (א) קיומה של חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק; (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק; (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק (ראו: **ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**).

40. אין ספק כי החיקוק קיים; מטרתו, כפי שפורט לעיל, ברורה והוא נועד לטובת חברי הקבוצה ועל מנת שיוכלו לרכוש מוצרים בסיסיים, כדוגמת גבינה לבנה וחלב, במחירים שקבע המחוקק ו/או לדעת את מחירי המוצרים טרם רכישתם ולשקול את כדאיות הקנייה עבורם; הנתבעת הפרה את החובה המוטלת עליה בדין; ההפרה גרמה נזק ממוני לחברי הקבוצה שעה שנגבו מהם כספים מעבר לכפי שמתיר הדין או כי סברו שישלמו; והנזק הוא בדיוק הנזק שהחיקוק נועד למנוע.

41. לפיכך, המסקנה הבלתי נמנעת היא, כי התקיימו כל תנאיו של סעיף 63 לפקודת הנזיקין.

עשיית עושר ולא במשפט

42. חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979 קובע כי מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.

43. הפסיקה הבהירה את שלושת היסודות של החוק (א) התעשרות (ב) שלא כדין (ג) על חשבון המזכה.

44. אין כל ספק כי במקרה דנן חברי הקבוצה חויבו במחיר גבוה עבור המוצרים שרכשו ואשר מחירם מצוי תחת פיקוח, וכך התעשרה הנתבעת על חשבונם. כמו כן, מניעת מידע מהצרכן אודות מחירו של המוצר באמצעות סימון מחירו על גבי אריזתו, מנעה מחברי הקבוצה את האפשרות לשקול באופן מושכל את כדאיות הרכישה עבורם, ואילצה אותם לשלם יותר מכפי שסברו שישלמו עבור המוצרים שרכשו.

45. ההתעשרות שנוצרה איננה כדין, שכן היא נובעת כל כולה מהעובדה שהנתבעת פשוט לא טורחת לפעול בהתאם להוראות החוק, כפי שפורט לעיל בהרחבה. כמו כן, מובן כי ההתעשרות נוצרת על חשבון חברי הקבוצה.

46. בפסק דין דפני פרי קבע בית המשפט כדלקמן:

> **"עילה נוספת שהמבקשים סומכים עליה היא התעשרות של המשיבות שלא כדין, לפי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979. גם עילה זו נראית לכאורה מבוססת. אם יוכח כי המשיבות גבו מן המבקשים סכומים שלא היו רשאיות לגבות על פי דין, קיימת לכאורה קבלת טובת הנאה, שבאה למשיבות מן המבקשים, "שלא על פי זכות שבדין", כמובנה בסעיף 1 לחוק עשיית עושר, ואשר קמה חובה להשיבה. המשיבות אינן זכאיות להמשיך ולהחזיק בסכומי התוספת שגבו שלא כדין. גישה זו ניתן להסיק גם מהוראת סעיף 11(ב) לחוק הפיקוח, הקובעת: "שילם אדם בעד מצרך או בעד שירות את המחיר הקובע, אף אם הוסכם בחוזה על מחיר גבוה יותר, לא יהווה הדבר הפרת החוזה ולא ישמש עילה לבטלותו או לביטולו, או לתביעת ההפרש או כל פיצוי, שיפוי או השבה". "**

47. נדמה כי אין צורך להוסיף על האמור, המבהיר כי במקרה דנן עומדת לתובעת ולקבוצה עילת עשיית עושר ולא במשפט כנגד הנתבעת. אף אין כל ספק כי לנתבעת אין הצדק כלשהו שיאפשר לה להפטר מחובת ההשבה הקבועה בדין.

גזל - גביה בניגוד לדין

48. תעריפי הגבינות והחלה מפוקחים על ידי מדינת ישראל.

49. סעיף 52 לפקודת הנזיקין קובע כך:

> **"גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת."**

50. ואילו הגדרת מיטלטלין ככוללת כסף נמצאת בסעיף 2 לפקודה:

" "מיטלטלין" - דומם או חיה, לרבות כסף, פרי עצים וגפנים, דגנים, ירקות ויבולים אחרים ומים, בין בתלוש ובין במחובר" (ההדגשה של החי"מ)

51. לנוכח האמור אין ספק כי הנתבעת גבתה סכומים בניגוד לדין, גזלה את כספה של התובעת וחברי הקבוצה וחובה עליה להשיב לה (ולשאר חברי הקבוצה) את הסכום שגבתה ביתר, כפי שקובע סעיף 55 לפקודת הנזיקין:

"בתובענה שהוגשה על גזל רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הגזלה, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור."

ה. <u>נזקי התובעת</u>

52. הנזק שנגרם לתובעת על ידי הנתבעת בגין מכירת מצרכים בפיקוח מעבר לכפי שמתיר הדין הינו בסך של 3.95 ₪; נזק זה הינם סיכום הפרשי המחירים בין המחירים שמותר היה לנתבעת לגבות מהתובעת, לבין המחיר שגבתה ממנה בפועל (3.40 ₪ בגין הגבינה שרכשה, ו-0.55 ₪ בגין החלב שרכשה).

53. כמו כן, נגרם לתובעת גם נזק אותו היא מעריכה בכ-5 ₪ נוספים, הנובע מפער המחיר עבור "דניאלה" (כ-1 ₪ מעבר למחיר המקובל), ועבור בקבוק קולה זירו (כ-4 ₪ מעבר למחיר המקובל).

54. בסה"כ עומד נזקה של התובעת על <u>8.95 ₪</u>.

ו. <u>סוף דבר</u>

55. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הבקשה דנן ולחייב את הנתבעת בתשלום גמול לתובעת ושכר טרחה לעורכי דינה בגין הבקשה דנן.

56. לבית משפט נכבד זה הסמכות המקומית והעניינית לדון בתובענה דנן לנוכח הסעד המבוקש בה ולאור מקום מושבה של הנתבעת.

_____

לירן דדו, עו"ד
ב"כ התובעת